

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhöz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat óra . . . 5 kor. — fill.
Három óra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek postautalványtál küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

H I R D E T É S E K
Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill.
készenlért 12 fill., többszöriért 10 fill. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.
Hivatalos hirdetések
100 szögig 2 kor. 63 fill., azontul minden szó 2
fillérével számíttatik.
A nyilttérben:
minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk összekötésben levő hirdető-irodák, elő-
fizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer
→ + vasárnap reggel. ← +

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Hivatalos közlemény.
Hirdetmény.

Köztudomásra hozatik, hogy a folyó évi szeptember hó 24. 25 és 26-ik napjára eső lévai országos baromvásár, elnyert engedély alapján, kivételosen folyó évi október hó 1, 2, 4-ére helyeztetett át és pedig olyképen, hogy az állatvásár 1-én, a bőrvásár 2-án a kirakó vásár pedig 4 én lesz megtartandó. Léván, 1900. szept. hó 15.

Kónya József,
rendőrkapitány.

Haldokló egyesület.

A mindennapi élet zajában talán fel sem tűnve, észrevétlen kimult egy egyesületünk, a melynek pedig Léva város polgársága oly sok kellemes órát, annyi kedélyvidító szórakoztatást köszönhetett. A lévai egyesületek sorában ugyanott látjuk a lévai dalárda címét is. Sajnos ez egyesület nem több pusztán címnél, üres fogalomnál, mert tényleg nem létezik, mert működése megszűnt s életjelének már jelét nem is képes adni.

Megölte őt Léva város polgárságának rideg közönye, a mely megöl minden egyesületet, a mely a szép és jó kultiválását tűzte ki feladatul. Erről a páratlan csökönyös apathiáról hasábokat irtunk már, de Léva város közönségének jobb érzelme annyira bémult már, hogy ezen régen oly féltve ápoltságunk feltámadásában sem merünk hinni.

Csak nem régiben irtunk e tárgyról. Akkoriban azt reméltük, hogy hát még ez év folyamán regenerálni próbáljuk daleyegyesületünket. De ma, a midőn kilátásunk erre még inkább kevesbedett, újból kénytelenek vagyunk ezt a sokat hánytvetett kérdést napirendre tűzni.

Mikor elődeink pár évtized előtt a lévai daleyegyletet megalkották, mily ujjongva fogadta annak első felléptét a közönség, hogy bátorította tömeges jelenlétével a daleyegylet rendezésében a fiatal együletet a polgárság? Mily szép

jövőt jószolt mindenki annak az egyesületnek, a mely csak kellemes órákat szerzett mindenkinek? Mire kell magyaráznunk a fokokénti elhidegülést, mely az egyesületet a feloszlás útjára terelte?

Mi a közönségre vagyunk kénytelenek háritani a nagyobb felelősséget. Láttuk azt a pár év előtt rendezett hangversenyek alkalmával is. A daleyegyesület saját tőkájének csorbitásával, művészi színvonalon álló műsorral, rendezett hangversenyeket, estélyeket — üres falaknak. Nem volt a ki meghallgassa, a ki rendkívüli fáradozásaiért csak egy bátorító tapssal meg is jutalmazza. Egy-két szokott vendég s azontul semmi pártolás. Évről-évre ráfizetett a dalárda az utóbbi időben minden dal-estélyére. Kiadásait rendes jövedelme nem fedezte, s így tőkéje is lassan-lassan megfogyott. Ma ott áll magára hagyatva feloszló félben. A regenerálás munkájára nem mer vállalkozni senki.

De a dalárda tagjainak vállát is nyomja egy kis felelősség. Az újabb egyesület sem volt a régi dalárda. Az új tagok kedélyét sem hevitette az alapító nemes ambíciója. Hogy képzeltetni egy egyesület fennállását, a melynek belső életében a tagok működése nem kölcsönös, nem összevágó? Lehet, hogy az indolens közönség részvétlensége hangolta le a jó szándékot és szerelte le a legjobb tehetségeket is, mindazon által a tagnak, ki szívéen hordozza egyesülete sorsát, nem szabad meghátrálnia a kívülről jövő nyomás előtt, mert az első lépés hátrafelé a jövőendő vereség bizonyos előjele. Hiszen a dal, a zene oly szép, oly magasztosan lelkesítő valami, a melynek művelése csak gyönyört okozhat, minden művelt és melegen érző kedélynek. A tagoknak nem szokásból, nem kötelességből, de kedvvel és szeretettel kellett volna a dalárda ügyeit kezelni, akkor talán még sem süllyedtünk volna oda, a hol vagyunk.

Csurgón 10 éven át szolgálta egyházának nevelésügyét, a mely idő alatt megnyerő modorával és társadalmi műveltségével kedvelt alakja lett Somogyvármegye társas életének.

Csurgói tanárkodása közben alapított családot is, nőül vevén 1865. július 11-én Kovács Sebestyén hont-pásztói ref. lelkész és esperesnek művelt lelkü leányát, Vilmat.

A mikor 1868-ban fellendült a népnevelés ügye, Szabó Lajos is ezen ügynek szentelte képességeit.

Az 1870—71. tanév kezdetén nevezett ki a lévai tanítóképző-intézet tanárává s három év múlva ezen intézet igazgatója lett s így összesen 30 évig működött Léván, a mely idő alatt valóságos kulturmissiót teljesített városunk ezen intézetében, a melynek 30 éves története teljesen össze van forrva az ő szakavatott egyéniségével. Az ő nevéhez fűződik az intézettel kapcsolatban álló nagy vidéknek műveltsége és a népnek a nemzeti kultúra terén észlelt fokozatos fejlődése.

A mult tanév végével töltötte be tanárságának 42-ik évét a páratlan szorgalmu tanárú, a kinek szeretetreméltó egyéniségében kiváló tehetséggel kedves modor, ritka szakképzettség, lankadatlan kitartás és fáradhatlan tevékenységgel pártatlan igazságszeretet és törhetlen kötelességtudás egyesült. Igazgatói működését bölcs mérséklet, finom tapintat, szeretettel párosult szigor és minden felekezettel szemben elfogulatlanosság jellemelte és teszi feledhetlenné.

Ezen szép tulajdonságai magyarázzák

Épen ezért újból hangsúlyozzuk, nem szabad dalárdánk ügyét megfenekleni hagyni. Hívják össze már egyszer azt a közgyűlést, a mely végleg megállapítja létezésének feltételeit. Bizunk még művelt közönségünk izlésében s feltételezzük róla, hogy Léva városában nem fogja feloszolni hagyni ezen egyetlen daleyegyesületet. Meg kell állítani a lejtőn lefelé gördülő szekereknek kerekét, mielőtt a végleges feloszlás ingoványa elnyelné. Nem hiányzik nálunk sem a tehetség, sem az anyagi erő, csak egy kis akarat, bátorság és erély kell hozzá s nyomban látni fogjuk, hogy ez a haldokló egyesület is feltámad halottaiból.

Azt hisszük, hogy a kísérlet dalárdánk régi fényébe visszaállítani, nem lesz meddő kísérlet, ha megvan bennünk a jó akarat. Elvégre is a művelt közönségnek szüksége van a dalárdára, a melyet ha régi nivójára visszaállítani nem bírunk, annak romjain kell egy újabb és modernebb egyesületet felépíteni.

A lévai gombkötőcéh a XVIII. században.

Irtá: Dr. KERSÉK JÁNOS.
(Folytatás.)

I.

A legénységet a dékán, — ki az ifjuság elnöke volt, minden hónapban gyűlésre hivta össze, melyről senkinek sem volt szabad elmaradni, mert megbüntették, valamint a dékánnak is egy heti fizetésébe került, ha a gyűlést egybehívni elmulasztotta.

Ezen a gyűlésen vitatták meg azután ügyes bajos dolgaikat. Időről időre meghatározták a legények heti fizetését, melynél sem több, sem kevesebb nem lehetett, két csoportba osztván őket, az egyik a teljesen szakértők, a másik a még tovább képezendők csoportja. A mesterségét jólértő gombkötő legény fizetése harminczöt pénz, körülbelül egy korona, a kevésbbé képzettségű huszonöt pénz, körülbelül 72 fillér volt hetenként. Megjegyzem, hogy ez összeg akkoriban

meg azt a méltánylást, melyben őt elüljárói; azt a tiszteletet, melyben a legzelesebb kör s azt a szeretetteljes ragaszkodást, melyben tanártársai és tanítványai részesítik.

Az általa vezetett intézet mult évi február hó 8-án ünnepelte meg szeretett igazgatójának 25 éves igazgatói fordulóját. A lélekemelő, szép ünnepség még mindnyájunk élénk emlékezetében van, a melyen az ünnepelt tanfőúrnak dr. Hámos Péter, vármegyénk kir. tanfelügyelője nyújtotta át a közoktatásügyi kormánynak elismerő okmányát.

De nemcsak az intézet falai között fejtett ki ritka buzgalmat, hanem a társadalmi téren is mindig kivette részét az üdvös tevékenységéből.

Nincs Léva város intelligenciájának olyan egyesülete, melynek életében tetterős munkát kívánó vezetésében ott ne láttuk volna. A főgimnázium épületének megtartásában, az algimnáziumnak főgimnáziummá fejlesztésében csakugy vannak kiváló érdemei, mint a dalárda létesítésében és a kaszinó fennállásában. Ha ezekhez képest Léva városa, Barsvármegye s az idevaló ref. egyház-megye megtisztelő bizalmával és rokonszenvével jutalmazta, megválasztván őt városi képviselőtestületi, megbízottsági taggá, egyházmegyei tanácsbíróvá és világi főjegyzővé: ezen tényekben a közélet erényeiben díszes férfit ért méltó kitüntetések kell látni!

És most, hogy a tanúgynek ez a jeles harciosa nyugalomba vonul, a hová őt mindnyájunk őszinte tisztelete és szeretete ki-

igen tisztességes fizetés volt; ellene soha panasz nem fordult elő, a mai világban aránylag nem is igen kapnak annyit a segédek.

A mikor az inast a czéh felszabadította, az társapohárral tartozott az urának; azonkívül a czéhnek bizonyos summát fizetett s végül minden ilyen új legény tartozott egy a városba jövő vándorlót ellátni egy napi étkezéssel.

A felszabadítás különféle czerimoniával járt. Nevezetesen a czéhmaster előhivatta a gazdát, hogy felszabadítható-e az inas, kinek képzettségéről az atyamester tartozott magának meggyőződést szerezni s a czéhben tanubizonyosságot tenni. Ha igen volt a felelet, az inast felszabadítottnak nyilvánítták; az atyamester pedig gyengéden arczülötötte ezen szavakkal:

Eddig Jancsi volt a neved fiam, ezentul Jánosnak hívnak, én adtam az utolsó pofont, senkitől sem tartozol más czimért elfogadni, s ha valaki pofon üt, add vissza.

Csipkedő nyelvekről maradt a monda, hogy a felszabadítás után következő áldomáson a jókedvű atyamester rákiáltott az ujdonsült legényre: Jancsi te! s csak akkor vette észre tévedését, mikor az ő arczán csattant el a pofon.

A gyűlésben mindenki illedelmesen tartozott magát viselni. De nem csak itt, hanem még az utcán, multságokban, s egyéb társas összejövetelkor is. Az öltözéknek mindig tisztának, csinosnak kellett lenni. S ünnepeken csak magyar ruhát volt szabad hordani övvel, pálczával. A ki e nélkül ment ki, megbüntették.

Ha a legény betegségbe esik, a dékán kötelessége felügyelni, hogy rendes gyógykezelésben részesüljön. A legénység pedig felváltva tartozik testvéri szeretettel virrasztani mellette, hogy soha magára ne maradjon. Ha a beteg legény elhal, a czéh által előirt illő temetésben részesül. A halottas házhöz az atyamester táblát bocsátott, vagyis az ifjuság testületileg jelent meg ott és virrasztott. Igen szép jellem vonása ez elődeinknek, noha csak ezután kétszáz esztendővel találták fel a betegsegélyző pénztárakat.

séri, — szívből óhajtjuk, hogy teljesüljen rajta is a közmondás: munka után édes a nyugalom.

Legyen az ő nyugalma is édes és ezt a megérdemelt nyugalmat is egészséggel megáldva zavartalan boldogságban igen sokáig élvezze!

Egy imitált ütközet.

— Saját külön hadi tudósítónktól. —

Folyó évi aug. hó 29-dikén lapunk szerkesztőjétől, a következő sürgős táviratot kaptam: „A Garam folyó mint védelmi vonal f. hó 30. és 31-dike táján, a mieink részéről erős támadásnak lesz kitéve Garam-Szent-György és Nagy-Sáró között. A két ellenséges hadsereg egy látszik különösen a kompok és gázlók táján összpontosul. — Azonnal utazzék Garam-Szent-Györgyre, kiserjen minden lépést, minden mozdulatot figyelemmel s küldjön bő táviratot az eseményekről. Reméljük, hogy a mieink győznek s birtokba veszik a Garam folyót minden áron. Tárcaánk rendelkezése alatt áll.”

Azonnal számozatlan fiakkerbe ültem s miután elláttam magamat a megfelelő iratokkal, 30-án d. u. 1 órakor Garam-Szent-Györgyön voltam.

A mint beérek a kis mezővárosba, mely a Garam folyó balpartján terül el, meglepetéssel tapasztalom, hogy itt még minden csendes. Még csak puszkaporosz sincs, nem hogy katona volna. — Tudakozódtam a lakosok között: Nem láttak-e erre katonákat csirkálni? Nem hallották hogy itt a napok-

Ha valamely legény felszabadult, vándorlani menni tartozik, hogy ismereteit gyarapítsa, mert ha nem menne, a legénység szolgálja lézen mindaddig, míg el nem megy. A vándorlási idő minimuma három év. Aki pedig a felszabadulási taksát nem akarta megfizetni, annak tizenöt pénzre szállították le a fizetését.

Különösen figyelmébe ajánlották a fiataloknak nemcsak a céhbéli, hanem minden rangú és rendű mesterek iránt való tiszteletet. Nem volt szabad a gazdájánál hallott családi perpatvart tovább vinni, annál kevésbé pletykálni, mert ha botránkozást csinált, egy forint pénzbüntetést fizetett.

Köznap este már kilencz órakor otthon kellett lenni, mert a ki későn jött haza, megbüntették.

A legény kisebb javításokat a magazsebére is elkészíthetett. Dolgozni azonban csak oly helyen volt szabad, a hol céh van. A hol pedig nem volt, két hétnél tovább nem volt szabad maradnia. Ime a czéh rendszer egyik erőssége, hogy olyan mester, ki nem volt a czéh tagja, segédet sem kaphatott.

Igy óvta a lévai nemes gombkötő czéh kétszáz év előtt a mesterlegénynek erkölcsét. Azóta a mesterlegények iparossegédek lettek, s nevükkel és címükkel együtt megváltoztak az erkölcsük is. Elszakadt az ősi poráz.

Azonban, ha a mesterek ily szigorú erkölcsökre szoktatták is az ifjúságot, de azért maguk között is nem kevésbé szigorú felügyeletet gyakoroltak.

Zárt testület lévén a czéh, tagjává csak bizonyos feltételek mellett lehetett valaki. Szigorúan tartották magukat az arikulusokhoz, melyeknek mindegyike sanctio poenalis volt ellátva.

Mint fennebb említettem, hogy az eredeti czéhrendtartás elveszett, még a 1681. év előtt, úgy hogy a nemes czéh egy másolatnak jóváhagyását volt kénytelen kérni Esterházy Pálnádortól. Az instanciát úgy a nádor, mint a vármegye közgyűlése igaz, hogy nagy-kára, de még is kedvezően intézte el, mire a czéh kihirdette. A kihirdetési határozvány eredeti fogalmazványa szintén megvan szerkesztőségünk birtokában.

Maga a kézirat a következőleg szól:
Anno 1725. Die 20 Mensis Novembris, in Arce Leva, revisa causa caechar(um) sub extracto taliter extradata.

Deliberatum est.
Cum tam Statutum Imlyti Cottus, quam et Leges Patriae Novissimae et 15-ti Dieta-rum, Signanter Art 74. et 79. 1725 manifeste indigarent, similes abusus Taxarum solvendarum tollend' esse' ex eo sub Poena singillative R. 40., ex Post Artis beneperti

ban ütközet lesz? Senki egy hangot se tudott róla. Egy újság olvasó atyafi azonban megkoczkáztatta azt a furcsa kérdést: „Uram! kik támadnak meg bennünket? A burok vagy a chinai boxerek? Látván, hogy ezeknek a jámbor földmivéseknek alighanem több fogalmuk van a chinai ábc-ről, mint a következő eseményekről, felhagytam a tudakozódással s feladtam egy táviratot, mely csak enyiből állt: „itt minden csendes“.

Már abba a gondolatba készültem bele-élni magamat, hogy az én tréfás szerkesztőm felültetett, még pedig alaposan felültetett, de hát augusztusban nem szoktak még a szerkesztők se drága pénzen áprilist jártni. Némileg lecsillapodva vártam: ugyan mikor történik valami.

Biciklire ültem, ezen a veszekedett gummilasztikus acélparipán körülszárguldoztam az egész várost, a Garam mellékét jobb és baloldaltól, semmi nesz, semmi hang. Végre a város főjegyzőjével találkoztam, a ki annyit tudott, hogy valami lesz, valami történik, mert hivatalosan kérdést intéztek hozzá felülről; hogy elszállásolható-e ott t. i. Garam-Szent-Györgyön egy ezred katoná cirka 60 tiszttel? Aztán mit volt mit tenni, helyet foglaltunk a Nagyvendéglő előtti terrazon és jó friss spricczerrrel hűtöttük izgatott belső részünket. Már már el is feledkeztünk a történendőről, mikor egy tábort biciklista jön veszekedett gyorsasággal s a városbíró meg a főjegyzőt keresi s hogy megtalált bennünket, jelenti hogy 30 perc múlva itt lesznek a mieink részéről a kvártély csinálók s vagy 30 municziós szekér, a tábort iroda s katonás rövidséggel követeli, hogy a város azoknak elszállásolásáról, biztos helyről azonnal gondoskodják, hogy a mint megérkeznek az ezred elszállásolásáról, elhelyezéséről intézkedhessenek. — Azzal ment bicikli halálában tovább, ő tudta hova. Még csak egy spricczert se volt ideje bevenni,

Taxa R. 25. deposita, in consortium suum adscribere intra Apacium duarum Septimanarum obligantur. Haec modalitarum respectu Taxarum desumendarum in Exolutione Caehae' ad reliquas etiam Caehas in premio oppidi Leva existentes extensa habeatur.

Extradatum per me Franciscum Fabri I. Domini Provisor m. p.

Magát a céhrendtartást közölni nem áll módomban. Lehet, hogy Léva város levéltárában megvan, azonban a levéltár ez idő szerint is még olyan állapotban van, hogy abban lehetetlen tájékozódni.

Az előttem fekvő iratokból annyi megállapítható, hogy a céh nemcsak ipari szak-egyesület, hanem bizonyos jogi hatalommal felruházott erkölcsi testület is volt.

Hogy valaki a céhnek tagja lehessen, szükséges volt, hogy értsse a mesterségét és hogy erkölcsileg senki se kifogásolja. A céhbe való felvétel, helyesebben a céhbe állás, bizonyos feltételekkel és cerimoniával járt, a mely alól nem volt kivétel.

Ha az inas felszabadult, legkevesebb három esztendeig kellett vándorlania. A vándorlási évek száma a felvételle nézve előnyül szolgált; mert a ki vándorlás nélkül akart céhbe állani, annak a vándoréveket nagyobb pénzüsszeggel kellett megváltania azonkívül a céh irányában bizonyos szolgálatokat teljesítenie. Ilyen szolgálat volt pl. az „ajtón állás“ a céh gyűléskor, „tetem hordozás“ temetések alkalmával, sátorok helyére való vigyázat vásár alkalmával, templomi szolgálat és a többi.

A céhbe állás bizonyos vizsgálattal járt, amely alatt a felveendő mesternek szaktudományáról kellett tanubizonyosságot szolgáltatni. E vizsgálat abból állott, hogy a jelöltnek a céhrendtartás által előirt munkát a céh előtt meg kellett csinálni, a mely munkát „mesterremek“-nek nevezték. Ezen kívül a céhládába a jártások 25, a kevesebb ügyesek 40 frotot tartoztak fizetni a céhbe való felvételkor.

A mikor a mester remekelni akart, azt bejelentette a céhgyűlésnek, a melynek tagjai egyenként, bizonyos időben felváltva mentek a jelölt házához, hogy lássák, mint készül a remek. Ezen idő alatt persze folyton terített asztal várta a céh tagjait s így természetes, hogy mennél hosszabb idő alatt készült el valaki a remekkel, annál több került az neki.

(Folyt. köv.)
Barsvármegye közigazgatási bizottságának ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 11-én tartotta ülését Simonyi Béla alispán elnöklése mellett. — Az alispán

Az én spricczerező társam úgy elpárolgott mint a kámför, magam is biciklire kaptam s örült futkosással kerestem a mieink kvártély csinálót, míg végre néhány liba elgázolása után találkozom egy vitéz manipulans hadnaggyal s kérdi tőlem: nagy város ez a Garam-Szent-György, elfér-e itt egy ezred katoná s vagy 60 tisztt?

Hogyne! — feleltem neki — még a saját külön lakásomat is felajánlom a tiszturaknak, annyira örvendek a mieinknek.

Ö ment tovább, gondolom a városbíróhoz. Én rohantam a táviró hivatalba s feladtam ezt a táviratot: „itt vannak a mieink kvártély csinálói a municziós szekerekkel együtt“. Ezzel aztán, mint a ki a dolgát a legjobban elvégezte, leültem tovább folytatni a spricczerezést és várni a következő nagy eseményeket. Társult hozzánk a tiszt ur is s néhány perc múlva csakugyan megérkeztek a kvártélycsinálók, a manipulansok, az ezrediroda stb. stb. s az elszállásolás megtörténvén az érkezett tisztek s manipulansok szintén a spricczerhez folyamodtak. Mindnyájan ott voltak a terrazonon, a városbíró, a főjegyző, a tiszturak, az ácsorgó bakák s jelen-tik a káplárurak, hogy mindenről gondoskodva van. Van szakácsné, szobalány, tisztí étkező, bor megkóstolva, sör kóbányai, szalámi, hus stb. Csupán egy keleti jellegű legény jelenti, hogy az ő hadnaggyának alacsony a lakása, kér helyette magasabb lakást főhadnagy ur B.-tól.

„Mondja meg kend a gazdájának: ha alacsony a szoba, kvártélyozzon a csillagos ég alá, az elég magas, abba nem üti meg a fejét, levegője is lesz elég, — elmehet!“

Nyugodtan beszélgettünk s folytonosan spricczereztünk, mikor elrohan előttünk egy fehérhajtókás biciklista. Nem nézett se jobbra se balra, végig a város nagy utcáján, a mi tisztjeink, manipulansaink, bakáink,

jelent, hogy a kereskedelmi miniszter által a törvényhatósági utak megvizsgálására küldött Zsedényi Gyula központi műszaki tanácsos ezen kiküldetését befejezvé, ennek eredményéhez képest a kereskedelmi miniszter öt éven át évi 8000 korona államsegélyt helyezett az utalap javára kilátásba. — Bejelent az alispán, hogy a nagy-súrány-érsekújvári vasuti összekötő vonal építése már tényleg kezdetét vette. Beck Vilmos építési vállalkozó a munkát 200 munkással a mult hó elején kezdette meg.

A folyó évi terméstről a földmivelésügyi miniszterium részéről kibocsátott kimutatás alapján — jelenti az alispán, hogy vármegyéinkben az idei termés a tavalyinál rosszabb. — Buza elvettetett 50964 k. holdon 702. mm. holdankinti átlagban, 356275 mm. volt, — tehát 33043 mm-átszával kevesebb, mint tavaly. — Rozsszal 16153 k. hold volt bevetve. — Ezen k. holdanként átlag 5-11 mm. termett, összesen tehát 82525 mm. és így 15450 mm-átszával kevesebb, mint tavaly. — Árpa a bevetett 48158 k. holdon 689 mm. átlag-gal 331662 mm. termett, tehát 51933 mm-átszával kevesebb. Zab a bevetett 12509 k. holdon 530 mm. átlag-gal 66210 mm. termett, tehát 11566 mm-átszával kevesebb.

A vármegyei tiszt főorvos jelenti, hogy a közegészségi állapot augusztus hónapban sokkal kedvezőbb volt, mint július hónapban.

Trachoma: Julius hó végével a vármegye egész területén hatósági ellenőrzés és gyógykezelés alatt állott 974 trachomás és 262 trachoma gyanus, ezek száma szaporodott 4 trachomás át, helyett 1901. évi hatályos Missikné Rizner Irén újbányai óvónő és okleveles tanítónővel töltötte be.

Nehai Takács Béla koszorusi és nehai Csekéy Gyula szódói volt tanítók özvegyei és árvái részére az orsz. tanítói nyugdíjalapból 390 kor. 83 fill., illetve 806 kor. 55 fillér segélypénz engedélyeztetett. Az alsó-győrüdi és felső-zsádányi tanítók ötöd-éves pótlékainak fedezésére a miniszter egyenként 100—100 korona államsegélyt engedélyezett. — r. t.

Különfélék.
— **Erzsébet királyné,** a magyarok szeretett nagyszónya halálának évfordulójáról kegyelettel emlékezett meg Léva város közönsége is. E hó 10-én Báthly László prépost-plébános a plébánia-templomban ünnepélyes requiemet tartott boldogult királynénk lelkiüdvéért, a mely alkalomból a templom hajóját színültig megtöltötte a hivatalnoki kar és a közönség.

— **Szabó Lajos,** a lévai áll. tanítóképző intézet igazgatója nyugalomba vonult. Tanítóképző intézetünk felvirágzása, a melynek szolgálatában a köztisztletben álló igaz-

gató három évtizedet töltött s melyet, mint igazgató 27 éven át vezetett, az ő nevével van egybe forrva s városunk és vármegyénk közönségének osztatlan szeretete kíséri őt magányába is. — Utódja gyanánt, mint értesülünk, Láng Mihály eperjesi tanítóképző-intézeti igazgató lett áthelyezve.

— **A barsi ev. ref. tanító egyesület** e hó 12-én tartotta rendes őszi közgyűlést Vég István garam-szent-györgyi tanító, egyesületi elnök vezetése mellett. Vég István elnök megnyitván az ülést felolvassa a magyar királyság 900 éves fennállásának emlékére írt szép, ünnepi beszédet, melyet a gyűlés áhítattal végig hallgatván jegyzőkönyvbe iktatni rendelt. Majd rendes évi jelentését terjesztette elő az elnök, a melyet a közgyűlés elismerő köszönettel vett tudomásul. Ezután az egyesület a nyugalomba vonuló Veres Lajos kis-zsecei tanítót hosszú paedagogiai munkásságára s az egyet körül kifejtett tevékenységére való tekintettel tiszteletbeli taggá választotta. Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy 400 koronával alapító tagul belép az Eötvös-alaphoz s egyuttal egy helyi gyűjtő és kezelő bizottságot választ: Tóth Lajos, Pásztor Elek, Kiss Imre, Huszár Károly és Székely Kálmán személyében. Elrendeli, hogy a tanító gyámolda alapításának küszöbön álló 100 éves évfordulója fényesen megünnepelje, mire nézve az előke-születek negatívumát végett a fennebbi bizottságot megbizzza. Elfogadta ezután a közgyűlés a Székely Kálmán által bemutatott új alapszabálytervezetet. Majd Batak István új tag értekezit székfoglalóul „Kik a tanítók barátai és ellenségei“ czimben. A jól sikerült értekezést nagy tetszéssel fogadták. Szívélyesen üdvözli a közgyűlés dr. Hámos Péter kir. tanfelügyelőt az egylet iránt tanusított meleg érdeklődéséért. Végül az egyházmegyei énekkar vezetésével Huszár Károly kis-sártói tanító bizatván meg a gyűlés véget ér.

— **Műkedvelők színjátéka.** Mint értesülünk, a helybeli „Kath. Legényegyesület“ a táncmulatsággal egybekötött jótékony célú színelőadását véglegesen okt. 7-ére — vasárnapra — tűzte ki, a melyre már serényen folynak az előkészületek s általános az érdeklődés az intelligencia körében is, úgy hogy biztos a remény a legnagyobb sikert illetőleg.

— **Uj főgondnok.** A barsi ref. egyház-megye a napokban töltötte be boldog emléktű gondnokának, báró Nyáry Bélának helyét, a mennyiben a megejtett választáson az egyházmegye főgondnokává gróf Tisza István, orsz. képviselő választatott meg.

— **Áthelyezés.** A király Pethecs Béla lévai kir. albirónak a pancsovai és dr. Engelmór pancsovai kir. albirónak a lévai kir. járás-bírószághoz leendő kölcsönös áthelyezését saját kérelmükre megengedte.

— **Himen.** Odescalchi Zoárd herczeg, Odescalchi Arthur herczeg, kir. kamarás, volt honvédszázados, főrendiházi tag, szikczió nagy birtokos, Barsvármegye törvényhatósági biz. tagja és neje Zichy Julia grófnő fia eljegyezte Lónyay Pálma gróf. ö, nehaj Lónyay Menyhért grófes neje Forgách Margit

szabad ege alatt. — A legjobb reménységgel nézhetünk az ütközet soisa elé“.

Ezzel aztán haza vonultam. Otthon várt már a főjegyző névjegye, egy tarokk partira invitálván. Össze is jöttünk a városházán: főhadnagy ur B., hadnagy ur S. és kergettük a pagátot úgy 11 óráig. Hogy vége van a partinak, akkor mondja hadnagy ur S., hogy bekvártélyozott hozzám s így együtt mehetünk.

Tudja mit riporter ur? — mondja hadnagy ur Sz. — Gyerünk ki az ellenség táborába. Itt vannak a város végén. Hirtelen civilizibe öltözöm s mint önnek a kisegítője — kimegyünk, kimehetünk, nyugodtan. Kijön velünk a városi főjegyző is.

És úgy tevének.
A mint elhagytuk a várost, látjuk a tábortüzeket. Az őrsvett bennünket s bevitt a százados ur Sz. elé s miután irataimat rendben találta, meghívott bennünket 11 és 1/2 órákor éjjel kinn a szabad ég alatt vörös borra és theára.

A fáradt fehérhajtókás bakák némelyike pihent az anyaföldön, fejealja volt a borju, takarója az isten szabad, csillagos ege s az egy szál köpönyeg. Némelyike folytonosan készenlétben állt, míg a szakácsok a vörös borral és theával foglalkoztak körülöttünk.

Sz. százados ur aztán értésünkre adta, hogy az átjárók, a kompok ostroma körülbelül reggel 5—6 óra között várható, s a fő ütközet valószínűleg a kis-sártói révnél lesz, mint a mely legbiztosabb és legalkalmasabb átkelő, a melynek birtoka hadászati szempontból sokat ér.
Mielőtt bevettünk, vagy három adag finom, taborban főzött théa konyakkal megpatkolva, hadnagy ur Sz. elfújta a nótáját: „Száz zsidó egy sorba“, haza vonultunk, hogy a reggeli ütközetnek lefolyását, természetesen biztos és tiszteletteljes távolból szemlélhettük.

mintha a föld nyelte volna el őket — eltűntek.
Tekintetek jobbra, balra, mi az isten csudája ez, hova lettek, hát csak hozzák a fehér hajtókás biciklistát be a vendéglőbe s vallatják: hol vannak a bajtársai? merre, honnan jönnek a fehérhajtókások, az ellenség hány emberrel jön? Az meg néma, mint a csethal. Legfeljebb annyi választ ad: nem tudom. — Azzal aztán vitték, nem tudom hova. A jámbort elfogták a város végén a kvártélycsináló bakák és leszerelték.
Ismét feladtam egy táviratot: „az ellenségnek egy biciklistáját a mieink vitézül elfogták“.
Előkerült nem sokára a főjegyző is a városbíróval egyetemben, de alig hogy leültek, erős dobpergést hallunk a város felső végén s nyomba rá jön az ellenség a fehérhajtókás ezred, s végig vonul a városon, a város alsó végéig s ott tábort ütöttek.
Biciklire kaptam s rohantam feladni a táviratot: „Az ellenség tábort ütött Garam-Szent-György alsó határában, közel a sárói átjáróhoz. — A lakosság izgatott ugyan, de nyugodtan viseli magát. A mieink csendesek. Megyek át a Garamon, hol vannak mieink? azt akarom kikutatni.“
Megyek a garam-szent-györgyi révre, a tájék tele van ellenséggel, megszállták a határ felső részét is. Utlevelem rendben levén áteresztettek, a mint felérek a vesszelei magaslatra, látom hogy a mieink vonulnak szépen a nagy-sallói Füzék felé. — Megyek a nagy-sártói révre Kis Sárónát, látom, hogy ott az előőrök. Sejtettem, hogy ezek birtokba akarják venni, ha török, ha szakad az átjárókat vagy ma, vagy holnap reggel. — Ezzel aztán neki a rónának fel a mieinkhez. Mindent körülnéztem utasításomhoz híven s feladtam a következő táviratot: „a mieink kitűnő kondícióban, jókedvűek, Nagy-Salló és Alsó-Veszele közt táboroznak az Isten

grófnő egyetlen leányát Tuzséron. — Dr. Szabó Lajos, győri kir. törvényszéki jegyző, Szabó Lajos tanítóképezdeák nagyérdemű igazgatójának fia a héten váltott jegyet Hoffmann Irma kisasszonnyal, Hoffmann Ferencz lévai urad. főherceg bájós leányával. — Murányi Ödön lévai pénzügyi tisztviselő kedves leányát, Murányi Aranka kisasszonyt pedig ugyanezeken jegyezte el Ruttkay István, hontmezei földbírtokos.

A lévai izr. fillér-egyesület. — mely a szegény leányok kihazasítását s a szegény iskolás gyermekek felruházását tűzte ki céljául, — múlt hó 25-ikén tartott bizottsági gyűlésén, Lieberman Jakabné urnő indítványára, egyhangulag és közlekedéssel elhatározta, hogy ez egyetemet a megdicsőült királyné emlékére: „Erzsébet“ izr. fillér-egyesületnek nevezi el.

Esküvő. Stámpay Sándor székesfővárosi tanító, — városunk születtje — 9-én vezette oltárhoz özv. Szám Istvánné kedves leányát Mariskát, fővárosi tanítónőt. Stampay Ferencz főv. hitánár, a tölégény bátyja, gyönyörű megható beszédet intézett — mint eskető — az ifjú párhoz. Az esküvőt fényes lakodalm követte. Kísérje boldogság az ifjú pár minden lépését!

Jegyzőjelöltek és a katonai szolgálat. A m. kir. belügyminiszter 90,879,900. sz. alatt kiadott körrendeletével értesítette a törvényhatóságokat, hogy azon védhetőleg jegyzőjelöltek, akik a f. évben besoroztattak, vagy 1900. és 1901. évben besoroztatni fognak, nem kötelesek bevonulni ezredükbe akkor, ha a most szervezett közigazgatási tanfolyamok valamelyikére felvétettek. Ezen rendeltetire kell hivatkozni az azon jelölteknek, akik a kedvezményt igénybe óhajtják venni, kérvényükben, mely a honvédelmi miniszterhez intézendő.

Tanító választás. Az ar. maróthi államilag segélyezett polgári leányiskolánál megüresedett tanítónői állásra, az iskolaszék által Vajda Lujza okleveles tanítónő választatott meg.

A katonabanda. A városunk környékén folyó hadgyakorlatok alatt igen mozgalmas képet mutatott Léva városa. Huszárok, tüzekek, honvédek átvonulásában, elszállásolásában gyönyörködött naponként a közönség. A táborokkal e hó 10-én megérkezett a pozsonyi 13. honvédegység zenekara, mely két izben tizenét adott. E napon ugyanis az uradalmi kastély udvarán játszott, míg másnap a főtéren gyönyörködött a nagyszámban megjelent közönséget. Nagy lelkesedést keltett, hogy a zenekar a himnuszal, a szózatall és a Rákóczi-indulással kezdte műsorát. — Azután felváltva játszott magyar nótákat, táncdarabokat s operett-egyveleget. Igen szép volt a Säckingeni trombitásból Nessler bucsudala, melyből kitűnt a Blum ház erkélyéről visszhangzott szárnykürtszó. A közönség lelkesen megtapsolta a bandát, a melynek precíz előadása a karmester ügyes vezetését dicséri.

Névmagyarosítás. Schwarcz Árpád és Jenő lekeri illetőségű orosz lakosok vezetéknévüket a belügyminiszter enge-

délyével „Sebestyén“-re magyarosították. Ugy látszik a vidéken jobban megértik a kor szellemét, mert városunk tulságosan idegen nevekből bővelkedő polgárai a fülnek is rosszul hangzó neveiktől nem igen akarnak megválni.

Eljegyzés. Gabala József lévai joggyakornok, múlt napokban váltott jegyet Fuchs Irénkével, Fuchs Pál mátyásfalvi derék, hazafias tanító kedves és szép leányával.

Nem jó a tűzzel játszani. Ez a régi közmondás igazsága megdöbbentő módon bizonyult be egy kis gyermekben. E hó 7-én Szódón Hugyecz János udvarán gyufával játszottak a gyermekek; s szerzetést dobálták a lángra lobbant gyújtókat, a melyek egyikétől egy Sál Sándor nevű, alig egy éves gyermek ruhája tüzet fogott. A rémes látványra a gyerekek szétszaladtak s mikor már a segítség megérkezett, a kis fiu meg volt halva. A hatóság a vizsgálatot megindította a gondatlan szülő ellen.

A magyar északnyugoti vasut kuttin-oroszhatárszéli vonalán a napokban tartották meg a műtanrendőri bejárást és ennek alapján f. é. szeptember 8-án már át is adták a kuttin-oroszhatárszéli — Londonburgi vonalat a közforgalomnak. A most megnyitott vonal azonban a hozzá fűzött reményeknek csak akkor fog teljessen megfelelni, ha a tervezett nyitra-lévai vasutat is kiépítik, mert csak így bonyolítja le a most kiépült északnyugoti vasut legrovidebb uton a monarchia északnyugoti forgalmát Németországgal. Az új vasutvonalat Gregersen G. és fiai cég építette a terveknél tökéletesen megfelelően.

Az új huszkoronás bankjegyek. Mint a hivatalos lap közli, az új huszkoronás bankjegyek kibocsátását e hó 20-án kezdik meg. Az új bankjegyek sokban el fognak térni az eddigi tizforintosoktól. Nagyságuk ugyan egy lesz, de színük vörös lesz, a mi az eddigi kékszínű tizforintosoktól nagyban megkülönbözteti az új bankjegyeket. Nagy eltérés lesz a czimer is, a mi eddig nem volt, most a magyar oldalon magyar, az osztrák oldalon osztrák czimer lesz. Az új bankjegyek mindkét oldalukon vízjegy nélkül készült papíron vannak nyomtatva, az egyik oldalon a magyar, a másikon a német szöveggel. A tulajdonképpen 121 milliméter széles és 79 milliméter magas vörös színű jegyképen, melyet egy 5 milliméter széles derékszögű keret teljesen övez, jobb felől 60 milliméter széles és 51 milliméter magas írásmező, balfelől derékszögű keret van, s ennek középső tojásdad részében a magyar szövegű oldalon a Hungariát, a német szövegű oldalon az Ausztriát ábrázoló női fej látható. Ezen keret mellett a képen 111 milliméter széles és 18 milliméter magas talpazon, mely az írásmezőt alul a külső keretnél szegélyezi s a derékszögű keret alapjával szolgál, ülő gyermeki alak babérágot tart kezében. A talpazat és keret előtt, az utóbbit keresztülzelve, pajzs függ, melynek magyar szövegű oldala a nagy magyar állami czimert, német szövegű oldala pedig az ausztriai császári sást mutatja. A diszit-

ményes rajzokkal ellátott talpazon a magyar szövegű oldalon írásmező van, melyen e büntetési határozat olvasható: „A bankjegyek utánzása a törvény szerinti büntetettik;“ a német szövegű oldalon írásmezőre a huszkoronás jegy névértéke nyolcz különböző hazai nyelven van nyomtatva. A külső keret mindkét oldalán egy a magyar, mint a német szöveggel szembe fordított a felső szegélyben egy-egy kör alakú pajzs látható guilloche-diszitményekkel, és annak sötétebb részéből a „20“ szám világosan előtűnik. A felülnyomat mindkét jegyoldalán vonal- s részben fekete pontsorokkal kapcsolatos hurokalakú zöld guilloche-rajz, mely az írásmező közepén a zöld alaplóból fehéren kiemelkedő „20“ számot tartalmazza. E guilloche-rajz sajátossága, hogy hurokjai az írásmező közepéről a jegy széle felé mind szűkebben alakulnak. A felülnyomatot kívül, a papírnak fehér, nyomtatás nélküli széle felé, dupla, ivalakú vonal szegélyezi. Jobb felől a magyar szövegű írásmezőben, a bankjegy folyószáma, a német szövegű írásmezőben pedig a sorozat száma fekete színnel van kitüntetve. A most forgalomban levő tizforintos bankjegyek bevonására vonatkozó határozmányokat annak idején külön hirdetményben fogják közzétenni.

Végzetes baleset. E hó 13-án Lászlóműven takarmány-kazlat raktak a munkások kazalcsináló csigával. A csiga mellett foglalkozott Mike Sándor marosfalvai lakos is, a midőn Tamás Gábor cseléd minden jeladás nélkül mozgásba indította a gépet, a mely Mike ruhájánál fogva felkapta s mintegy 10 méter magasságból ledobta, úgy hogy súlyosan megsérülve kellett a lévai kórházba szállítani.

Elgázolás. Foltán Péterné Lip-ták Anna felgyörödi lakosnő e hó 12-én elgázolta Vid József ujbársi lakos szekere. A szerencsétlenül járt asszonyt behozták a lévai kórházba, hol azonban harmadnapra a kapott sérüléseket következtében kiszervezték.

Nincs kedvezményes jegy. A városok tisztviselői kérvényt intéztek a szakminiszterhez, hogy a vasutakon, éppen úgy mint az állami és törvényhatósági tisztviselők: kedvezményes jeggyel utazhassanak. A miniszter a kérelmet megtagadta. Pedig a városi tisztviselők szolgálatát nagy részben az államhatalom veszi igénybe.

A régi jó idők oly szívesen magasztaljuk és igen gyakran teljes joggal. Nevezetesen egyszerűbb igények és természetesebb táplálkozási módban bizonyára felül-múltak bennünket! Mi minden támadja meg újabb időben idegeinket! Fölötte pedig a folyton emelkedő alkoholikus és idegizgató italok élvezete! Szorgosan ajánlható tehát, ennek az ártalmas befolyásnak legalább tehetőség szerint elbérni és nevezetesen az oly általánosan szokássá vált babkává élvezetnek is a babkává keverése által, felig Kathreiner-féle Kneipp malátakávéval, hogy így azt az egészségesnek üdvössé tegyük. Általánosan ismert dolog, hogy ezáltal kellemes és jóízű kávéval nyerünk, a mely az idegekre csillapítóan és erősítően hat, izgatás és gyöngítés helyett. Saját egészségének ezt az oltalmát, legalább figyelmen kívül hagyania nem szabadna senkinek sem, különösen nem szabadna egyetlen egy háziasszonynak sem kénsnie, ezt az egészséges honi Kathreiner-féle Kneipp malátakávé, az ismert eredeti csomagokban, családjának üdvére, háztartásába bevezetni és állandóan használni.

Hogyan ünnepeljük meg Kossuth születése napját? Hazánk nagyasszonya Ruttkayné, Kossuth Lajos nővére elbeszélte, hogy Amerikában többször veit részt a nagy Washington születése napjának megünneplésében. Egész Amerika hálat imádkozik, ünnepel és mulat Washington születése napján. Minden üzlet zárva, csak a vendéglők és mulatóhelyek telvék e nagy napon. A leg-gazdagabb és legfinnyásabb urcsok a nép közé vegyülnek; pénzt, ruhát osztogatnak a szegényeknek, a kiket ez alkalommal mind-entümmel megvendégelnek, hogy e legnagyobb örömnempen ne lásson szükségét senki Amerikában. Ünnepejük mi is így Kossuth Lajosnak az emberiség diszének, s valóban legnagyobb magyarnak, nemzetünk örök büszkeségének születése napját! Szeptember 19-ike legyen nemzetünk legnagyobb ünnepe mindörökké. Nem magyar az, korcsfajzat az, a ki nem tiszteli az ő szent emlékezetét. Születése napján diszitsük föl házaikat nemzeti öröm lobogókkal. Imádkozunk, adjuk hálat a Magyarok Istenének a mi második megváltónkért. Minden városban, de még a legutolsó községben is vendéglőjük meg a még élő 1848—49-iki hős honvédeket. Helyzetünkhöz mérten gyakoroljuk a jótékony-ságot e nagy napon. A kitől telik, tegyen alapítványt e nap emlékeztetére a Kossuth kultusz ápolására. Végre mulassunk és csupa szabadság, harczidőket, Kossuth-Indulót és a Kossuth-nótákat daloljunk és huzassunk a nagy örömnempen. E nap emlékeztetére az ország mindama iskoláinak, a kik még Kossuth képét nem bírják, megkeresés-tükre ingyen tiszteletpéldányt küld a fővárosi 1848—49-iki muzeum alapítója, gróf Kreith Béla.

APROSÁGOK.

Rovatvezető: Z UHÁNY.
(A „Pillangó“ e heti számából.)

Az iskolából. Tanító (magyaránva). S nagy erővel folyt a harcz mindkét részről, midőn hirtelen egy szózat hangzott Mayer ne vigyorgjon folyton.

Irodalom és művészet.

A félneműek. Regény, írta: Jane de la Vaudère. Fordította baró Podmaniczky Horác. Nagyon aktuális regény ez: aktuális a tette a század hatalmas fináleje: a párisi világiállás. A Párisba zárandokolt népek százezrei személyes impressziók alapján győ-ződhetnek meg, hogy a francia dekadence eljutott immár arra a fokra, melyre a primitív egészséges magyar társadalom ma még szédülve tekint. Ez az egyetemesség vált tapasztalat első sorban a modern francia regényírókat igazolta, kik az utolsó évtizedben végleg elhagyták a mesemondás ártatlan mezejét s helyette kegyetlen igazsággal rajzolt képeket nyújtottak az enervált, züllött, fenéki perverz párisi életéről, hol a legszen-tebb emberi érzés: a szerelem is pusztá faj-talansággá, a római császárság idejét is megszégyenítő bujálkodássá fajult. Ezeknek a kegyetlen igazmondóknak táborába most egy új, genialis író lépett: Jane de la Vau-dère. A félneműek című regényével, mely-ben a perverz Párisnak még az eddigieknél is rikítóbb képét adja. Amit Zola a „Fécon-dité“-ben állit, hogy párisi anyák öntudato-san veszik magukra a természetlenség átkát, csakohgy az anyaság gyötrelmeitől megszabaduljanak, azt Vaudère „A félneműek“-ben még általánosabb kórságnak mutatja be. — „A félneműek“ a mai Páris dekadenciájának valóban ékesen szóló emberi doku-mentuma, a melyen gondolkozhatnak, el-tűnődhetnek mindazok, kiket az emberi faj fennmaradásának problémája érdekel s győ-nyörködhetnek, kiket izgat és lelkesít egy-egy újabb — s váljuk be! — tán minden eddiginél nagyobb irodalmi szenzáció. — „A félneműek“ egyedül jogosított, teljes ma-gyar kiadás a műhöz méltó gondallal kiállitva, stilizált czimlappal, 80 alakban jelent meg s bolti áron 1 frtért kapható Nyitrai és Tarsa könyvkereskedésében Léva.

Selyem-Blousok 2 frt 40 krtól

feljebb — 4 méter! postabér és vámentesen szállitva! Minták póstaforodultával küldetnek; nemkülönbben fekete, fehére és színes „Henne-berg-selyem“ 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

HENNEBERG G., selyemgyáros (cs. és kir. udvari-szállító) Zürichben.

Lévai piacziárak.

Rovatvezető; Könyv József rendőrkapitány.

Buza m.-mázsánként 13 kor. — fill. 13 kor. 60 fill. Kétszeres 12 kor. — fill. 12 kor. 40 fill. — Rozs 12 kor. 40 fill. 13 kor. — fill. — Arpa 12 kor. — fill. 14 kor. 20 fill. Zab 9 kor. 60 fill. 10 kor. — fill. — Kukorica 9 kor. 60 fill. 11 kor. — fill. — Bab 14 kor. — fill. 14 kor. 40 fill. — Lencse 14 kor. 60 fill. 14 kor. 80 fill. — Köles 9 kor. — fill. 9 kor. 80 fill.

Nyiltér.

I.

Haszonbérlet.

A beszercebányai püspöki uradalom tulajdonát képező garam-szent-kereszt, kup-csei és chlnoki majorsági birtokok 6 esetleg 12 évre haszonbérbe adatk. Ezen összesen 3182 kat. holdnyi kiterjedésű birtok, akár egészben, akár részben bérbe vehető s az erre vonatkozó zárt írásbeli ajánlatok, melyekhez a megajánlott évi haszonbérrel egyenlő összegű bánatpénz készpénzben, vagy ovadékes értékpapirokban csatolandó, folyó évi szeptember hó 22-ik napján dél-utáni 3 órájáig a püspöki uradalom garam-szent-kereszt pénztárána letendő.

Az eddigi szerződésnek feltételei ugyan-ott megtekinthetők.

Minden ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a most említett feltételeket ismeri s azoknak — az évi haszonbérre vonatkozó rendelkezésnek kivételével — magát aláveti.

Elkészt s utólag beadott ajánlatok figye-lembe nem vétetnek.

A haszonbérbe adó püspöki uradalom nincs köte ahhoz, hogy a legkedvezőbb ajánlatot elfogadjja, sőt valamennyi ajánlatot is visszautasíthatja.

Az el nem fogadott ajánlatokhoz csatolt bánatpénzek az ajánlatnak el nem fogadá-sáról szóló értesítésnek kézhezvételétől szá-mított öt nap alatt az átvételi elismervény-nek visszaszolgáltatása mellett az uradalmi pénztárnál átveendő, ellenkezőleg azok az illető késedelmes ajánlattevőnek veszélyére s költségére a beszercebányai kir. köz-jegyzőnél fognak letétbe helyeztetni.

Beszercebányán, 1900. aug. 31-én.

Dr. Tilless Béla, s. k. uradalmi ügyész.

II.

Eladó

egy használt nyitott féderes kocsi, egy használt hintó (előüléssel), egy jó karban lévő szelelt rosta és egy „Fairbanks“-féle mérleg. A fentnevezett tárgyak megtekinthetők Bajkán, Bars-Endred mellett, K. E. ur udvarán.

5 és 1/2 óra tájban reggel erős trombita hang ugrasztott ki az ágyból. Katonásan felöltözve keresem a vendégemet hadnagy ur Sz.-t, de már elbagyta az ágyat s valahol az ismeretlenben tanyázott.

Szaladtam aztán a biciklimért s azzal ki az országuton — a kis-sároi komp felé. — A város népének bátrabb része csoportokba verődve nézte s várta az eseményeket. A mint a komphoz értem, látom hogy százados ur Sz. az én tábort gazdám ugyan csak ürzi ám a kompot századával, de azt is láttam, hogy a tulsó félről a mieink is ügyesen törtétnek előre.

Megszólit százados ur Sz.: „Ugye riporter ur azoknak fogalmuk sincs, hogy mi itt vagyunk?“ Igaza is volt. Ugy elváltak bujtatva, hogy közülük egy árva lélek se volt látható s fehér hajtókás bakák úgy meglapultak, oly csendesek voltak, hogy még a szűnyog dongás is hallható volt közöttük.

Féltettem a mieinket. Ha észre nem veszik a cselt, a veszedelmet, kompra szállnak, egy lélek se marad közöttük, halomra lövik őket. — Félelmem nem is volt alap-talan, azok parancsnak engedelmessé, kompra szálltak, s a mint elindult vitézlő terhével a nem gözkomp, kegyetlen sortűzet kaptak s nem látták, hogy kitől, nem lát-hatták. Ha a puskának magja lett volna, egy árva lélek se érte volna el közülök az innenső partot elevenen.

A mint átérték, szurony rohammal bevették volna a fehér hajtókások hadállását, de hát a baj nem jár sohasé egyedül. Megszólal a hátuk megett a puska, a mieink becsapták az ellenség századát a szent-györgyi kompnál — mert nem ott, hanem a gázlón keltek át s bekerítették az ellenség tartalék századát. Volt az izben rettentő harcz. A kucoriczákba a foglyok világáig repültek, a süldő nyulak ijedtükben mind a Garamnak szaladtak. A tehének, melyek a tarlókon békés

hangulatban vigan legelésztek, a hány láb annyifelé szaladtak, csupán a csürbe verődött nagy rőfögéssel egy rakásra.

Elég az hozzá, hogy a fehérhajtókásokat lefőzték, elverték, elfogták egy tiszthelyet-tesüket még éjjel egy futárjukkal együtt, egy századot bekerítették, minicziójukat le-foglalták, s a tiszték kivételével lefegyverezték. — 9—10 óraker a győztes sereg, a foglyokkal együtt, nagy gaudiummal bevonult a városba és elkvártélyozott. Én pedig a következő táviratot küldtem a szerkesztőnek: „Győztünk. A mieink győztek, elfoglalták az átjárókat, kompot, csónakokat mind. A városban a mieink az urak, az ellenség-től tiszta a láthatár. A városban pedig csak jóbarátok vannak. Az ellenség tisztjei a mi tiszteinkkel fraternizálnak, barátokznak s úgy fogy a sör, mintha ingyen adnák a vendég-lősök. A lakosság örömmel látja vitéz hadfiainkat, tejbén, vajban, szilvában, sült krumpli-ban fűrészi őket, pedig hát trencsényi tótok az isten adták. Hátha, még magyarok vol-nának?! Vitézeink uralják az egész Garam mentét és Lévat is teljesen felmentették. Várom a további utasításokat!“

A kifáradt hadsereg az ütközet után pihenőre tért. A tiszturak pedig vadászpus-kára kaptak s a csata által agyon rémitett foglyokat és nyulakat rakásra lötték, hogy legyen még is hulla, a mit a maga helyén és idején az orvosok és az egészségügyi csapatok közreműködésével — mert az elejt-tett vadakat ezek szedték fel — eltemet-tessenek.

És a nép? A nép mikor az 1250 baka a 60 tiszttel bevonult — ámult, bámult és csodálkozott. Az öregek f. isohajtottak: mit kell még megérnünk? Ennyi katona csak a forradalomban volt nálunk. Hej de meg is vertük a németet Nagy-Sallónál! Csak leg-alább azt vernék meg most is, hogy ne lenne már valahára annyi sok az adó.

Szeceédi I., riporter.

MEGHIVÓ.

A „Lévai takarékos és hitelintézet“ részvénytársaság igazgatóságának határozata folytán folyó 1900. évi október hó 9-ik napján d. u. 2 órakor Léván az intézet közgyűlési termében tartandó

rendkívüli közgyűlésre

a társulat t. részvényeseit ezennel meghívom; — egyuttal felkérem mindazon részvényeseket, kik a közgyűlésen részt venni kívánnak, hogy részvényeiket le nem járt szelvényeikkel együtt a közgyűlés megtartása előtt legalább egy nappal az intézet hivatalos helyiségében letéteményezzék. (Alapsz. 12. §-a.)

A közgyűlésnek az igazgatóság által megállapított tárgyai:

1. a közgyűlés megalakulása, közgyűlési jegyző, — a jegyzőkönyv hitelesítésre 2 részvényes megválasztása.
 2. az alapszabályok 3., 8., 9., 10., 20., 22., 27., 29., 30., 31., 38., 40., 42., 45. §-ának megváltoztatása, az alapszabályok II. függelékének törlése s az alapszabály módosítások érvénybe lépési idejének meghatározása.
 3. az igazgatóság közgyűlési felhatalmazása, hogy az esetre, ha a 2. alattiak tekintetében hozandó közgyűlési határozatra vonatkozólag a felülbírálsra hivatott kir. bíróságnak észrevételei — rendelkezései, utasításai lennének, ezeket az igazgatóság közgyűlés összehívása nélkül elfogadhassa és az alapszabályokba beillesztéssel fogantostíthassa.
- A 2. pontban érintett tárgyakra vonatkozó igazgatósági javaslatok minden hétköznap d. e. óráiban (9—12 óra között) az intézet hivatalos helyiségeiben megtekinthetők.

Kelt Léván, 1900. szept. hó 11 ik napján.

Csekey Vilmos,

ügyvéd,

a lévai takarékos- és hitelintézet igazgatója.

A nagymélt. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak 94,366—1899. szám alatt kelt magas rendeletére való hivatkozással értesítjük Barsvármegye tanügyi hatóságait, miszerint a „HYGIEIA“ pormentesítő-vállalat vezérképviselőjét, — illetve a

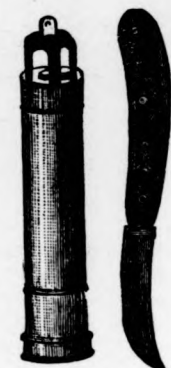
DUSTLESS

POROLÓ-ANYAG

kizárólagos elárúsítási jogát Barsmegye területére megszereztük.

Felvilágosítással készséggel szolgálunk:

Kern Testvérek Léván.

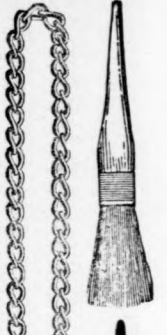

Magy. kir. dohány, szivar, lőpor és kártya-árulás. Első gazdasági és varrógép-, koszoru-, fa- és érczokporsó raktára.

AZ ARANY KASZÁHOZ.

A Gödöllő m. kir. korona uradalom felügy. alatt álló Borászati szövetkezet palacska-borainak elárúsítólerakata

Folyékony arany és ezüst festékek

Kern Testvérek Léván.

Ajánlják dusan berendezett vas-, fűszer-, csemege-, liszt-, festék-, kefékötő áruk, gazdasági- és kerti-magvak, vadászati eszközök, hangszerek, igen finom hurok, varrógépek öt évi jótállás mellett, gazdasági gépek és géprészek. Szerszám: asztalos, bádigos, gépész, lakatos, kovács, kádár, kerékgyártó, ács, esztergályos, cipész, házi és gazdasági részére, tengelyek, ekerészek, valódi Fischer-féle reszelők és ráspolók, lőször-, Afripuro és tengeri fű, épület- és butorvasalások, finom kávé, cukor, tea, rum, likörök, coccnac, fehér és vörös bor, valódi Meidinger-féle és öntött vas-kályhakkal felszerelt raktárakat.

Vidéki megrendelések legnagyobb figyelemmel és gyorsan teljesítettek, új képes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszor ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvényénél, csúznál, tag-szaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több ki-sebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

Vetőbuza.

Teljesen beérett, a dűlésnek és rozsdának ellentálló

Munkácsi buza

kapható Meltóságos Ka z y János garam-veszelei gazdaságában. 100 kg. vetőmag ára a Nagy-Salló-i állomásra szállítva 20 korona.

Megkeresések a gazdaság intézőségéhez intézendők (u. p. Nagy-Sáró.)

Ryska János,
intéző.

Szabadalmazott

valódi „SINGER“ és valódi „HOWE“
családi és iparos varrógépek

igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval.

Árak részletfizetésre: valódi utánz.

Singer családi varrógép kézi hajtásra . . .	22.—	19.—
Singer családi varrógép állvány és szekrényvel . . .	35.—	28.—
Singer Medium iparosoknak gép állvánnyal . . .	40.—	36.—
Nagy Singer 4-es iparosnak állvánnyal . . .	44.—	39.—
Howe családi varrógépek állvánnyal . . .	33.—	27.—
Nagy Howe varrógépek iparosoknak . . .	40.—	38.—
Ringschiff családi gép 48 frt., iparos gép . . .	70.—	58.—

Készpénz fizetés mellett 5%-al olcsóbb.

A valódi SINGER és HOWE gépeknek
egyed. raktára KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

Géptük, részek és csónak olcsón.

TARTOS SZAGTALAN
Eredeti üvegekben 80 kr. 1 frt 20 kr.
AZONNAL SZARAD
A szoba rögtön használható
SINNES SZINNI
KÉNYES SZINNI
A VALÓDI
Christoph-Lak
A LEGJOBB MAZALÓ-ANYAG A PADLÓKRA

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassu, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajlakknak sajátja, elkerültek. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A padló nedves tárgyval feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni

SCHUBERT PAL, LÉVÁ.

színezett szobapadló fénymázt,

sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték fűdi be a padlót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új padlóra. Teljesen befűd minden foltot, korábbi mázolást stb; van azután

tiszta fénymáz (színezetlen)

új padlókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új padlóra való.

Csak fényt ad, ennél fogva nem fűdi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetméter (két középnyagású szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 9/2. márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a ezégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850. év óta létező gyártmányt sokfelé utánózzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a czeálnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

CHRISTOPH FERENC,

a valódi szobapadló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.

Prága, K.

Berlin.

Kapható: Schubert Pálnál Léván.

Bejegyzett
KERN TESTVÉREK ajánlják
puha padlóknak

legkitűnőbb és elismert legjobb fénymáz a valódi Eisenstädter-féle

LINOLEUM PADLÓ ZOMÁNCOT

A Linoleum padló zománc egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig fölülmulhatatlan. A következő változatokban kapható: 1. sz. sárgásbarna, 2. sz. sötétbarna és 3. sz. mahagonibarna. Nagy elterjedtségénél fogva az

Linoleum padló zománcot

különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokkal hamisítják miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle Linoleum padló zománcot, a törv. bejegyzett „vas lovag“ védjeggyel.

Védjegy „Vas lovag“